

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้ศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสุภาษิตสอนหญิงนี้ ผู้เขียนขอสรุปผลการวิจัย ดังนี้ ประการแรกเกี่ยวกับปัญหาผู้แต่งวรรณคดีเรื่องนี้ ผู้เขียนใคร่เสนอความเห็น ว่า สุนทรภู่ อาจมิใช่ผู้แต่งสุภาษิตสอนหญิง เพราะสุนทรภู่เคยเขียนบทไหว้ครูไว้ต้นเรื่องเพียงเรื่องเดียว คือ เรื่องพระไชยสุริยาและบทไหว้ครูนั้นก็เขียนเพียงสั้น ๆ ไม่เหมือนกับบทไหว้ครูในสุภาษิตสอนหญิง ส่วนบทไหว้ครูในสุภาษิตสอนหญิงกลับไปเหมือนบทไหว้ครูในนิทานเรื่องกายนคร ซึ่งปรากฏชื่อผู้แต่งว่า "ภู" เหมือนกัน แต่ไม่ใช่คนเดียวกับสุนทรภู่ นอกจากนี้การใช้คำในสุภาษิตสอนหญิงมีความไพเราะน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ของสุนทรภู่ และสุนทรภู่ไม่นิยมใช้ชื่อ "ภู" หลังจากรับราชการเป็นขุนสุนทรโวหารแล้ว แต่ในสุภาษิตสอนหญิงซึ่งสมเด็จกรมพระยาดำรงฯ ทรงกล่าวว่าแต่งในปี 2380-2383 ซึ่งเป็นระยะหลังจากสุนทรภู่รับราชการแล้วนั้น ยังปรากฏชื่อผู้แต่งว่า "ภู" อยู่ นอกจากนี้มีคำว่า "สลึง" ซึ่งหมายถึงเงินเหรียญนั้น ในตำนานเงินตราของสมเด็จกรมพระยาดำรงฯ ทรงกล่าวว่า มีการทำเหรียญสลึงในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นสมัยหลังจากที่สุนทรภู่ถึงแก่กรรมไปแล้ว

อย่างไรก็ดี ผู้เขียนเพียงแต่แนะนำว่า ผู้แต่งวรรณคดีนี้อาจไม่ใช่สุนทรภู่ แต่น่าจะเป็นกวีคนอื่นที่มีชื่อ "ภู" เหมือนกัน คนใดคนหนึ่งคงที่กล่าวไว้แล้วในการวิจัย ส่วนจะเป็นนายภูคนใดนั้น ผู้เขียนยังไม่สามารถยืนยันได้แน่นอน เพราะหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของนายภูอื่นที่มีชื่อสุนทรภู่ ไม่มีให้ศึกษาค้นคว้า

ส่วนในเรื่องคำสอนในสุภาษิตสอนหญิงนั้น เป็นสิ่งที่ให้ความกระจ่างเป็นอย่างดีเกี่ยวกับคตินิยมของสังคมในสมัยนั้นว่า มีต่อสตรีเช่นไร สตรีในสมัยนั้นมีบทบาทและฐานะทางสังคม อยู่ในวงแคบกว่าบุรุษ กล่าวคือ สตรีได้รับการอบรมสั่งสอนให้มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับเรื่อง การบ้านการเรือน ส่วนบุรุษนั้น เป็นฝ่ายออกไปทำหน้าที่ของตนในสังคมนอกบ้าน คือ เป็นฝ่ายหาเลี้ยงครอบครัว และต้องรับใช้ประเทศชาติด้วยการรับราชการตามกฎเกณฑ์ในสมัยนั้น

จากการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าว บุรุษจึงเป็นฝ่ายที่สตรีมอบความไว้วางใจให้ เพราะ
 บุรุษต้องเป็นฝ่ายที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ มากกว่าสตรี คือ เป็นทั้งหัวหน้าครอบครัว
 และเป็นทั้งผู้ปกป้องประเทศชาติในยามศึกสงครามด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาสาเหตุที่ทำให้สตรีต้องมีบทบาทและฐานะตำแหน่งค้อยกว่าบุรุษ
2. ศึกษาเปรียบเทียบว่า สตรีในสังคมอื่นในยุคเดียวกันมีสถานภาพเช่นเดียวกับสตรี

ไทยหรือไม่ อธิบาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย